

ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้อง
ร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย

The Effects of Literature – Based Learning Experience Provision to Promote
Body Protection from Sexual Abuse of Young Children

วัลย์ลักษณ์ เสนากุล¹ และ ปัทมาวดี เล่ห์มงคล²

¹Walailuck Senagoon and Pattamavadi Lehmongkol,

¹นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

²สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹ Graduate Student, Major Early Childhood Education, Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok, Thailand

²Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok, Thailand

E-mail: Walailuck.s@ku.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-7562-8180>

Corresponding author e-mail: Fedupdl@ku.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-1647-8812>

Received 22/05/2023

Revised 25/05/2023

Accepted 30/05/2023

บทคัดย่อ

การจัดประสบการณ์โดยใช้วรรณกรรมแก่เด็กปฐมวัยเป็นการจัดประสบการณ์ที่ใช้นิทาน เข้ามามีส่วนช่วยทำให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เข้าใจในบทบาทของตัวละครและสามารถเรียนรู้ได้ว่าการกระทำของตัวละครนั้นดีหรือไม่ดี และสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ซึ่งวรรณกรรม ช่วยให้เด็กเข้าใจได้ง่ายเนื่องจากมีการใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจของเด็ก และเด็กสามารถอ่านออกเสียงให้ครูหรือเพื่อนฟังได้ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัยโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ กลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย จำนวน 24 แผน และแบบประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศ ของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา และบรรยายเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัยหลังจากได้รับ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เท่ากับ 10.20 คะแนน

คำสำคัญ: การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน; การล่วงละเมิดทางเพศ; เด็กปฐมวัย

[441]

Citation:

วัลย์ลักษณ์ เสนากุล และ ปัทมาวดี เล่ห์มงคล. (2566). ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 441-450

Senagoon, W., & Lehmongkol, P., (2023). The Effects of Literature – Based Learning Experience Provision to Promote Body Protection from Sexual Abuse of Young Children. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 441-450; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.200>

Abstract

Organizing experiences using literature for early childhood children is an experience that uses fairy tales to help make children enjoy and enjoy, understand the role of the character, and be able to learn whether the character's actions are good or bad, and how they can be used in everyday life. The literature is easy for children to understand because it uses language that is easy for children to understand and children can read aloud to teachers or peers. The purpose of this study was to study the effects of literature-based learning experience provision to promote body protection from sexual abuse of young children. The target group was 15 young children, studying in kindergarten level 2, semester 2, academic year 2022, Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Department). Tools used in the study were 24 lesson plans on literature-based learning experiences for young children and an assessment form on sexual abuse body protection capability for young children. Data were analyzed using mean and standard deviation. Qualitative data were analyzed by content analysis. The results found that young children who participated in the literature-based learning experience provision had a mean score of 10.20 which was higher than before participated. Therefore, the literature-based learning experience provision contributed to body protection from sexual abuse of young children.

Keywords: Literature – Based Learning; Sexual Abuse; Young Children

บทนำ

หลักสูตรปฐมวัยได้กำหนดสาระที่เด็กปฐมวัยควรเรียนรู้ในเรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็กไว้ดังนี้ เด็กควรรู้เกี่ยวกับชื่อ นามสกุล เพศของตนเอง รูปร่างหน้าตา อวัยวะต่าง ๆ วิถีระวางและรักษาร่างกายให้สะอาด การดูแลตนเองเบื้องต้น มีสุขภาพอนามัยที่ดี การล้างมือ การขับถ่าย การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ การรักษาความปลอดภัยของตนเอง รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) เห็นได้ว่าเพศศึกษาในเด็กปฐมวัยมีความสำคัญกับเด็ก เด็กจะต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและทักษะในการใช้ชีวิตในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และแสดงพฤติกรรมในทางที่ถูกต้องและเหมาะสมกับวัย

ปัจจุบันการละเมิดสิทธิเด็กมีให้เห็นอยู่บ่อยครั้งในสังคมไทย ซึ่งนับวันยิ่งรุนแรงขึ้นและมีการละเมิดในรูปแบบใหม่มากขึ้นในสังคม ส่งผลให้เด็กใช้ชีวิตอยู่บนความหวาดระแวง แม้แต่ คนรอบข้างก็ไม่สามารถไว้วางใจได้ ปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กเป็นปัญหาใหญ่แต่สังคมละเลยหรือมองข้ามกับปัญหาเหล่านี้ เนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิเด็กว่าเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิมนุษยชน อีกทั้งยังได้รับการปกป้องคุ้มครอง ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่ได้รับการใช้ความรุนแรงหรือการล่วงละเมิดกับเด็กทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

[442]

Citation:

วลัยลักษณ์ เสนากุล และ ปัทมาวดี เล่ห์มงคล. (2566). ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 441-450

Senagoon, W., & Lehmongkol, P., (2023). The Effects of Literature – Based Learning Experience Provision to Promote Body Protection from Sexual Abuse of Young Children. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 441-450; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.200>

ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการในการเจริญเติบโตของเด็ก ทำให้มีพัฒนาการที่ผิดปกติ ขาดสารอาหารและทำให้เด็กรู้สึกขาดความมั่นคงทางด้านจิตใจ หวาดระแวง ซึมเศร้าและไม่กล้าเข้าสังคม (แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย, 2564) ทุกคนรวมถึงเด็กมีสิทธิในความเป็นอิสระและการกำหนดตนเอง เหนือร่างกายของตนเอง และบุคคลเดียวที่มีสิทธิ์ตัดสินใจเกี่ยวกับร่างกายของตนเองคือตัวเองไม่ใช่ผู้อื่น นี่คือหลักการของความสมบูรณ์ทางร่างกาย ที่ยึดถือสิทธิของทุกคนที่ปราศจากการกระทำที่ขัดต่อร่างกาย ซึ่งตนไม่ยินยอม การปฏิบัติที่ละเมิดความสมบูรณ์ของร่างกายของบุคคล อาจมีตั้งแต่การจับ การสัมผัส การกอด โดยที่ไม่มีใครรู้ว่าเด็กต้องการหรือรู้สึกอย่างไร ไปจนถึงรูปแบบของความรุนแรง เช่น การล่วงละเมิดหรือข่มขืนต่อร่างกายอย่างไม่เหมาะสม ซึ่งการละเมิดส่วนใหญ่เกิดขึ้นตั้งแต่อายุยังน้อย เนื่องจากเมื่อเด็ก ไม่สามารถพูดเพื่อปกป้องตนเองหรือให้ความยินยอมได้ ดังนั้นการให้ความรู้และการฝึกความสามารถ ในการปกป้องสิทธิในร่างกายของตนเองเป็นสิ่งที่สำคัญมากกับเด็กปฐมวัย (UNICEF, 2018)

การจัดประสบการณ์โดยการใช้วรรณกรรมแก่เด็กปฐมวัยเป็นการจัดประสบการณ์ที่ใช้นิทาน เข้ามามีส่วนช่วยทำให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เข้าใจในบทบาทของตัวละครและสามารถเรียนรู้ ได้ว่าการกระทำของตัวละครนั้นดีหรือไม่ดี และสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ซึ่งวรรณกรรม ช่วยให้เด็กเข้าใจได้ง่าย เนื่องจากมีการใช้ภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจของเด็ก และเด็กสามารถอ่านออกเสียงให้ครูหรือเพื่อนฟังได้ บางครั้งเด็กสามารถนำมาแสดงเป็นบทบาทสมมติได้ด้วย ช่วยพัฒนาสมองและการเรียนรู้ ของเด็กได้ดียิ่งขึ้นด้วย (นฤมล เนียมหอม, 2559) เนื้อหาของวรรณกรรมสอดแทรกไปด้วยความเชื่อ ค่านิยม การปฏิบัติตนของคนในสังคม รวมถึงคุณธรรม จริยธรรมต่าง ๆ ให้แก่เด็ก วรรณกรรมสำหรับเด็กจัดได้ว่า เป็นสื่อที่ตามสมัย มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก และส่งเสริมให้เด็กมีความเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญา เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ ดังที่ (จันทรา ภู่งิน, 2549) กล่าวว่า เมื่อเด็กได้อ่านหรือฟังวรรณกรรม เด็กได้เรียนรู้วิถีปฏิบัติ กฎเกณฑ์ กติกาที่สังคมยอมรับ ทำให้เด็กมีสติปัญญา มีความคิดกว้างไกล เพราะเรื่องราวในวรรณกรรมทำให้เด็กเรียนรู้ เข้าใจและเกิดประสบการณ์สามารถแก้ไขปัญหาในอนาคตได้

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นจึงนำมาสู่การวิจัยเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ ของเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้และเข้าใจวิธีการปกป้องร่างกายตนเองได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ โดยเด็กสามารถบอกวิธีการปกป้องร่างกายตนเอง วิเคราะห์สถานการณ์อย่างเป็นเหตุเป็นผล สามารถตัดสินใจและบอกได้ว่าสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นการล่วงละเมิดทางเพศ อีกทั้งยังสามารถนำวิธีการที่เรียนรู้มาปกป้องร่างกายตนเอง จากการล่วงละเมิดทางเพศได้อย่างเหมาะสมกับวัยของตนเอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานก่อนและหลังการจัดประสบการณ์

[443]

Citation:

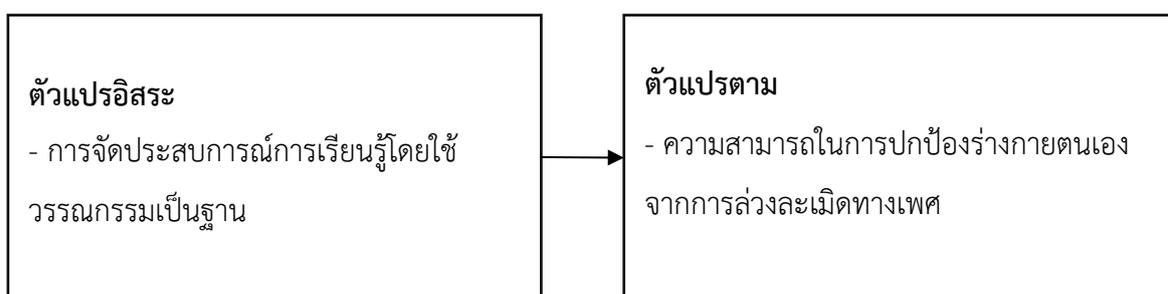
วลัยลักษณ์ เสนากุล และ ปัทมาวดี เล่ห์มงคล. (2566). ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 441-450

Senagoon, W., & Lehmongkol, P., (2023). The Effects of Literature – Based Learning Experience Provision to Promote Body Protection from Sexual

Abuse of Young Children. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 441-450; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.200>

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย โดยกรอบแนวคิดแสดงดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ คือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง: ประชากร คือ เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) จำนวน 4 ห้องเรียน รวมนักเรียน 93 คน ส่วน กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เพื่อเลือก 1 ห้องเป็นกลุ่มทดลอง และ 1 ห้องเป็นกลุ่มควบคุม ผลที่ได้คือ นักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 จำนวน 18 คน ได้รับการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติ และนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 จำนวน 15 คน ได้รับการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

2. เครื่องมือและคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ขั้นตอนการสร้างแผนมีดังนี้

1.1 ศึกษาคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการ ประสบการณ์

เรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน โดยนำแนวทางการจัดกิจกรรมต่างๆ มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการออกแบบ กิจกรรม

1.2 จัดทำแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ในแผนมีรายละเอียด ดังนี้

- การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศให้กับเด็ก
- การสร้างความรู้ความตระหนักและให้เด็กเห็นความสำคัญของการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ
- การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้วิธีการปกป้องร่างกายตนเอง ประยุกต์ใช้กับสถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศในรูปแบบที่แตกต่างออกไป

1.3 จัดทำรายละเอียดกิจกรรม ใช้นิทานจำนวน 8 เรื่อง ได้แก่ นิทานเรื่องร่างกายของฉัน ฉันดูแลได้, เรื่องไม่ลับฉบับคุณหนู, ร่างกายของฉันเป็นสมบัติล้ำค่า, ปิงปิงไม่ยอม, ปิงปิงถูกลอก, ปองแปงไม่ยอม, อย่าไว้ใจนะปองแปง, และเรื่องผีเสื้อของตัวตัว ดำเนินการจัดกิจกรรมทั้งหมดสัปดาห์ละ 3 วัน ดังนี้

วันที่ 1 จัดดำเนินการในวันจันทร์เป็นขั้นนำโดยการเล่านิทาน สัปดาห์ละ 1 เรื่อง

วันที่ 2 จัดดำเนินการในวันพุธเป็นขั้นดำเนินกิจกรรม โดยจัดดำเนินการจัดประสบการณ์ แบบบูรณาการให้กับเด็กผ่านกิจกรรมบทบาทสมมติ โดยเด็กได้แสดงวิธีการปกป้องร่างกายผ่านบทบาทตัวละคร กิจกรรมศิลปะแบบร่วมมือ โดยเด็กได้แสดงความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศผ่านการวาด กิจกรรมเสรี โดยเด็กได้เล่นอิสระ ได้เรียนรู้ตามมุมที่จัดให้เช่น มุมหนังสือ กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะ เพื่อให้เด็กรู้จักอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายและวิธีการดูแลปกป้องรักษา และเรียนรู้เรื่องสัมผัสที่ดี กิจกรรมเกมการศึกษาที่เด็กได้แยกแยะพฤติกรรมใดแสดงถึงพฤติกรรมที่ล่วงละเมิดทางเพศ

วันที่ 3 จัดดำเนินการในวันศุกร์เป็นขั้นสรุปโดยการร่วมกันสรุปเนื้อเรื่องในนิทาน ตัวละคร ข้อคิดที่ได้จากนิทานที่สามารถนำมาปรับใช้ในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ

1.4 นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.67 อยู่ในระดับมีความเหมาะสมมากที่สุด

1.5 ปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้วรรณกรรมเป็นฐาน ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินมีดังนี้

2.1 ศึกษาคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 เพื่อเป็นแนวทางในการทำแบบประเมิน

2.2 กำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย

2.3 จัดทำแบบประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย โดยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้วรรณกรรมเป็นฐาน จำนวน 6 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวม 12 คะแนน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. รู้จักการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง รู้จักวิธีการปกป้องร่างกาย

[445]

จากการล่วงละเมิดทางเพศ

2. เข้าใจการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง เข้าใจความหมายและยกตัวอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมของการล่วงละเมิดทางเพศ

3. เห็นความสำคัญของการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง เห็นความสำคัญของการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ

4. ปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง สามารถปกป้องร่างกายของตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศ หากเกิดสถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศ

5. ประเมินผลจากสถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง เปรียบเทียบสถานการณ์ เมื่อเกิดเหตุการณ์และตัดสินใจในการปกป้องร่างกายของตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศ

6. สร้างสรรค์วิธีการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง คิดวิธีการหรือการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศได้ด้วยตนเอง

2.4 นำแบบประเมินเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่ต้องการประเมิน พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

2.5 ปรับปรุงแบบประเมินตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ สำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. วิธีดำเนินการทดลอง

3.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินก่อนการทดลอง โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย (Pretest)

3.2 ผู้วิจัยได้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ระยะเวลา 8 สัปดาห์ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม พ.ศ. 2566 ผู้วิจัยได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานให้แก่ เด็กกลุ่มตัวอย่าง โดยแผนการจัดประสบการณ์ดำเนินการจัดกิจกรรมทั้งหมด 3 วัน ซึ่งในวันที่ 1 เป็นขั้นนำ วันที่ 2 เป็นขั้นดำเนินกิจกรรม และวันที่ 3 เป็นขั้นสรุป ระยะเวลาในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรม เป็นฐาน จัดสัปดาห์ละ 3 วันคือวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ เวลา 15.00 น. - 15.30 น. วันละ 30 นาที

3.3 เมื่อดำเนินการทดลองครบ 8 สัปดาห์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเข้าร่วม การจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกาย จากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัยชุดเดิม (Posttest)

3.4 นำแบบประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศ ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการประเมิน มารวบรวมคะแนนและวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำคะแนนที่ได้จากการประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเอง จากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

4.3 วิเคราะห์เชิงพรรณนาผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ที่มีต่อความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัยและ นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม การประเมินความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ไปวิเคราะห์เชิงเนื้อหา แล้วนำเสนอเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวม (N = 15)

กลุ่มเป้าหมาย	คะแนนเต็ม	μ	σ
ก่อนการจัดประสบการณ์	12	6.73	1.22
หลังการจัดประสบการณ์	12	10.20	0.86

จากตารางที่ 1 พบว่าเด็กปฐมวัยก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.73 คะแนน และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.20 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 ซึ่งหลังการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเด็กปฐมวัย มีความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเอง จากการล่วงละเมิดทางเพศสูงขึ้น

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน (N = 15)

ความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการ ล่วงละเมิดทางเพศ	ก่อนการจัด ประสบการณ์		หลังการจัด ประสบการณ์	
	μ	σ	μ	σ
1. รู้จักการปกป้องร่างกายจากการ ล่วงละเมิดทางเพศ	1.53	0.52	2.00	0.00
2. เข้าใจความหมายของการปกป้องร่างกายจากการล่วง ละเมิดทางเพศ	1.33	0.49	2.00	0.00
3. เห็นความสำคัญของการปกป้องร่างกายจากการล่วง ละเมิดทางเพศ	1.13	0.35	1.87	0.35

ความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการ ล่วงละเมิดทางเพศ	ก่อนการจัด ประสบการณ์		หลังการจัด ประสบการณ์	
	μ	σ	μ	σ
4. ปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ	1.27	0.46	1.87	0.35
5. ประเมินผลจากสถานการณ์ การล่วงละเมิดทางเพศ	1.07	0.26	1.27	0.46
6. สร้างสรรค์วิธีการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิด ทางเพศ	0.40	0.51	1.20	0.41

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่าหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เด็กมีความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศสูงขึ้น โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มี 2 ด้าน ประกอบด้วยด้านรู้จักการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศและด้านเข้าใจความหมายของการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ด้าน คือด้านการเห็นความสำคัญของการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศและด้านการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ ด้านการประเมินผลจากสถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศและด้านการสร้างสรรค์วิธีการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย สรุปได้ดังนี้

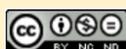
เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถ ในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.73 คะแนน และหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.20 คะแนน กล่าวคือ เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศสูงขึ้นหลังจากได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย พบว่าหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัยเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ดังต่อไปนี้

[448]

Citation:

วลัยลักษณ์ เสนากุล และ ปัทมาวดี เล่ห์มงคล. (2566). ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 441-450

Senagoon, W., & Lehmongkol, P., (2023). The Effects of Literature – Based Learning Experience Provision to Promote Body Protection from Sexual Abuse of Young Children. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 441-450; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.200>

1.ความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นอย่างมีระบบและด้วยวิธีการที่เหมาะสม มุ่งเน้นให้เด็กรู้จักการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ เข้าใจความหมาย ของการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ เห็นความสำคัญของการปกป้องร่างกาย จากการล่วงละเมิดทางเพศ ปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ ประเมินผลจากสถานการณ์ การล่วงละเมิดทางเพศ และสร้างสรรค์วิธีการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศด้วยตนเอง โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ด้านรู้จักการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศและด้านเข้าใจความหมายของการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้ ผ่านนิทาน และกิจกรรมที่ต่อยอดจากวรรณกรรมอาจจะส่งเสริมให้เด็กได้ฝึกฝน ได้ใช้ประสบการณ์ จนเกิดความเคยชิน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎี เนียมหอม (2559) ที่ได้จัดกิจกรรมแก่เด็กปฐมวัย โดยการใช้วรรณกรรมเข้ามามีส่วนช่วย ทำให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เข้าใจในบทบาท ของตัวละครและสามารถเรียนรู้ได้ว่าการกระทำของตัวละครนั้นดีหรือไม่ดี สามารถนำพฤติกรรมของตัวละครในนิทานมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร และได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ผ่านกิจกรรมที่ต่อยอดจากนิทานที่เด็กได้ลงมือฝึกปฏิบัติ จนเกิดความรู้ความเข้าใจ และเกิดทักษะต่าง ๆ เด็กจึงสามารถรู้จักการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศได้เป็นอย่างดี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ด้าน คือด้าน การเห็นความสำคัญของการปกป้องร่างกายตนเอง จากการล่วงละเมิดทางเพศและด้านการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศ ด้านการประเมินผล จากสถานการณ์การล่วงละเมิดทางเพศ และด้านการสร้างสรรค์วิธีการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิด ทางเพศ ตามลำดับที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าเป็นด้านที่ต้องใช้การคิด การวิเคราะห์เป็นอย่างมาก หากเด็กไม่เคยได้รับการจัดประสบการณ์หรือมีความรู้มาก่อน เด็กจะไม่สามารถปฏิบัติได้ดี แต่หากจัดลำดับการเรียนรู้ ที่ดี เป็นลำดับขั้นตอน ฝึกฝนให้เกิดความเคยชิน และจัดสภาพแวดล้อมที่ดีต่อการเรียนรู้ จะทำให้เด็ก เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Rothlein และ Meinbach (1997) ที่ได้ใช้การจัดประสบการณ์ โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน โดยจะต้องมีวิธีการคือการเลือกหัวข้อให้เหมาะสมกับความสนใจประสบการณ์หรือสภาพปัญหา เหมาะสมตามวัยและความยากง่าย มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน การจัดกิจกรรมเป็นลำดับขั้นตอน กิจกรรมมีความน่าสนใจและสร้างแรงจูงใจ พร้อมทั้งครูพูดคุย สนทนาโดยใช้คำถามปลายเปิด เพื่อให้เด็กเกิดความคิดที่หลากหลาย จัดเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์สภาพแวดล้อมให้พร้อมต่อการเรียนรู้ รวมทั้ง ยังสอดคล้องกับ Uswatul (2018) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้เรื่องเพศสำหรับเด็กปฐมวัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการของการเรียนรู้เพศศึกษาในโรงเรียนอนุบาลอิสลาม การศึกษานี้ทำให้เด็ก ได้เรียนรู้เรื่องเพศ การรู้จักอวัยวะ การดูแลร่างกายตนเอง ผ่านการพูดคุย การสาธิต การใช้นิทาน การใช้ภาพประกอบ ผลปรากฏว่าการให้ความรู้เรื่องเพศแก่เด็ก ทำให้เด็กเข้าใจคุณค่าของการปกป้องร่างกายตนเอง และมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศที่ตีมากขึ้น

[449]

Citation:

วลัยลักษณ์ เสนากุล และ ปัทมาวดี เล่ห์มงคล. (2566). ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 441-450

Senagoon, W., & Lehmongkol, P., (2023). The Effects of Literature – Based Learning Experience Provision to Promote Body Protection from Sexual

Abuse of Young Children. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 441-450; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.200>

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากงานวิจัย ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. จากผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน จากกิจกรรมศิลปะแบบกลุ่ม เด็กบางคนไม่กล้าที่จะทำงานศิลปะ ไม่มั่นใจในการขีดเขียนของตนเอง ทำให้ไม่สามารถหาวิธีการ ในการปกป้องร่างกายตนเองออกมาได้อย่างสมบูรณ์ ครูจึงต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำ หรือให้เด็ก ถ่ายทอดผ่านคำพูดถึงวิธีการปกป้องร่างกายตนเองจากการล่วงละเมิดทางเพศ

2. ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมของแต่ละวันควรมีการยืดหยุ่น บางกิจกรรม เช่น กิจกรรม แสดงบทบาทสมมติ กิจกรรมศิลปะแบบกลุ่ม เด็กให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ควรมีการยืดหยุ่นเวลา หรือ อาจจะมีการปรับเปลี่ยนเวลาในการทำกิจกรรมให้มีระยะเวลานานขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน ไปส่งเสริมหรือพัฒนาเด็ก ปฐมวัยในด้านอื่นๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การกำกับตนเอง การคิด การแก้ปัญหา ทักษะทางด้านสังคม เป็นต้น

2. ผู้วิจัยควรศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีต่อความสามารถในการปกป้องร่างกาย จากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีอื่น เช่น การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์ เป็นฐาน หรือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยกรณีตัวอย่าง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ศุภ สภาลาดพร้าว.

จันทร์หา ภู่งเงิน. (2549). *การศึกษาวรรณกรรมสำหรับเด็กของ ปรีดา ปัญญาจันทร์*. สารนิพนธ์ การศึกษาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นฤมล เนียมหอม. (2559). *การจัดประสบการณ์โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน*. ฐานข้อมูลด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัย. โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ. Retrieved on September 10, 2022, from: <http://www.nareumon.com>

แอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนล ประเทศไทย. (2564). *ละเมิดสิทธิหนูทำไม เลี่ยงเล็ก ๆ ที่ถูกมองข้ามในสังคมไทย*. Retrieved on September 10, 2022, from: <https://www.amnesty.or.th/latest/blog/865/>

Rothlein, L., & Meinbach, A. M. (1997). *Legacies: Using Children's Literature in the Classroom*. (2nd ed.). New York: Harper Collins.

UNICEF. (2018). *The United Nations Convention on the Rights of the Child*. United Kingdom: UNICEF.

Uswatul, H., & Suparno, S., (2018). Method of Sex Learning for Children 5-6 years. *Advances in Social Science, Education, and Humanities Research, Proceedings of the International Conference on Special and Inclusive Education (ICSIE 2018)*. DOI: 10.2991/icsie-18.2019.60

[450]

Citation:

วัลย์ลักษณ์ เสนากุล และ ปัทมาวดี เล่ห์มงคล. (2566). ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการปกป้องร่างกายจากการล่วงละเมิดทางเพศของเด็กปฐมวัย. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 441-450

Senagoon, W., & Lehmongkol, P., (2023). The Effects of Literature – Based Learning Experience Provision to Promote Body Protection from Sexual Abuse of Young Children. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3 (4), 441-450; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.200>